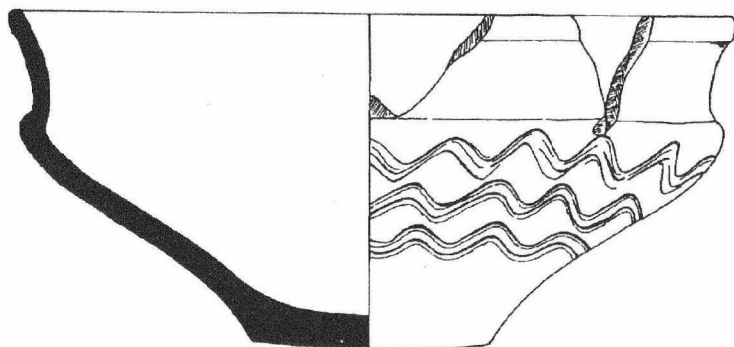

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1991

BRNO 1993

Hevlín VII, okr. Znojmo

Soustředění obdélníkovitých objektů (asi 20) větších rozměrů jsme doložili přibližně 1 000 m Z od Hevlína v trati Na lukách (let z 16.7.). Lokalita leží po pravé straně silnice z Dyjákovic do Hevlína nedaleko křižovatky polních cest. Většina objektů je umístěna uvnitř zaniklého ramene řeky na nynějším levém břehu Dyje. Několik výrazných obdélných objektů vytváří dvě řady, a to ve směru jejich delší osy.

Mackovice, okr. Znojmo

Zřetelný hrob s kruhovým žlábkem (KZP?) jsme našli nedaleko hřbitova asi 600 m JV obce. Jde o polohu po levé straně silnice z Mackovic do Břežan. Je možné, že tu není ojedinelý. V okolí popisovaného nálezu mohou být další méně výrazné objekty.

Těšetice, okr. Znojmo

Téměř souvisle osídlený byl levý břeh Těšetičky (Únanovky) z Těšetic do Bantic. Je pravděpodobné, že zde byl život v různých obdobích pravěku. Svědčí o tom nálezy keramiky z mladšího neolitu, eneolitu, doby bronzové a železné. Podle toho se zde vyskytují objekty různých tvarů a velikostí. Lokalita přesahuje katastrální hranice a pokračuje v katastru Bantic.

Die Ergebnisse der archäologischen Luftbildprospektion in Südmähren im J. 1991. Nach einer gewissen Pause nahm die Abteilung für Archäologie des Südmährischen Museums in Znojmo die zum Zwecke der archäologischen Prospektion und Bildaufnahme archäologischer Lokalitäten bestimmten Flüge neu auf. Die Flüge bestellten wir für den 19. und 20. 6. 1991, als es sehr günstige Vegetationsbedingungen gegeben hat. Den ersten Aufstieg (19.6.) planten wir von Brno aus in die Umgebung von Moravský Krumlov (Raum von Krumlovský les) und weiter dann über der Znojmoer Gegend. Den zweiten Flug (20.6.) realisierten wir von Brno entlang des Flußlaufs der Dunávka in das untere Flußgebiet der Svatka und der Dyje. Als Ziel war der Südostteil des Bezirkes Znojmo (Hrušovany n. J.) und der Flußlauf der Jevišovka bis zur Gemeinde Výrovice, Bez. Znojmo.

Die Ergebnisse dieser Flüge waren sehr überraschend. Besonders was die Feststellung von römischen Militärlagern im Kataster von Mušov, Bez. Břeclav am rechten Dyjeufer betrifft. Bei Drnholec erfaßten wir in der Flur Stromovka und Holenická pole am linken Flußufer den Teil eines Grundrisses. Unweit von Kupařovice, Bez. Brno-venkov stellten wir eine Lokalität mit zehn ausdrucksvollen Objekten und einem mit regelmässig ovalem Grundriß fest. Archäologische Lokalitäten befinden sich im Kataster von Vranovice, Bez. Břeclav, einschließlich eines Kreisgrundrisses von größeren Ausmaßen. Eine weitere Lokalität mit deutlichen Objekten liegt vor dem Westrand der Gemeinde Hevlín (Hevlín VI) auf der rechten Seite der Straße aus Dyjákovice. Eine reiche Besiedlung belegten wir entlang der Jevišovka im Kataster von Božice, Bez. Znojmo einschließlich der Beglaubigung eines weiteren Kreisgrundrisses, den wird von militärischen Luftbildaufnahmen im Jahre 1984 entnommen haben. Eine größere Gruppierung archäologischer Objekte beobachteten wir weiter am rechten Ufer der Jevišovka vor der Gemeinde Borotice. Außerdem belegten wir eine zusammenhängende Besiedlung am linken Ufer der Těšetička in Richtung von Těšetice nach Bantice. Einige von den Objekten haben regelmäßige quadratische oder rechteckige Grundrisse.

ZÁCHRANNÁ AKCE NA "KOSTELNÍM KOPCI" V OPAVĚ-JAKTAŘI (okr. Opava).

JIŘÍ PAVELČÍK, Archeologický ústav ČSAV Brno

V listopadu 1990 zjistili pracovníci opavské expozitury AÚ ČSAV Brno, že v jižní části katastru obce Jaktař, která přiléhá k intravilánu, byla vyhloubena 150-200 cm široká a 200 cm hluboká rýha vodovodního přivaděče. Ta protřála od severu k jihu západní sektor a od západu k východu severní část tzv. Kostelního nebo Jaktařského kopce, tj. polní trat' Kostelníčka. Vlastní výzkum proběhl v únoru až dubnu 1991.

Lokalita zaujímá vyvýšeninu obtékanou od západu a severu potokem Velká a na východě Jaktařským potokem. Poměrně rozsáhlá ostrožna je součástí kóty 288,9, od níž je oddělena výraznou depresí. Současný stav výzkumu ukazuje, že pravěké a časně historické osídlení zde vytváří tři aglomerace:

1) severozápadní - na opyši ostrožny, tj. dnešní prostor kostela sv. Petra a Pavla a přilehlého hřbitova, se rozkládá raně středověký hrádek a zjišťujeme zde stopy slovanského a římskoprovinciálního osídlení;

2) severní uskupení zaujímající severovýchodní sektor ostrožny na druhé terase Jaktařského potoka nad současnou železniční tratí Opava-Krnov. V těchto místech narušila vodovodní trasa 17 objektů z období lineární keramiky a železovského typu (6), KNP (1), kultury popelnicových polí (1). Do 15. století n. l. náleží příkop; jeden zásah byl recentní a 8 objektů se nepodařilo kulturně začlenit. Osídlená plocha podle odhadu činí 60x100 m;

3) západní, tj. nejrozsáhlejší sídelní aglomerace, zaujímá pravobřežní terasu říčky Velká a byla protáta v délce 310 m. Její šířku můžeme stanovit na základě povrchových sběrů na 80-140 m. Na stěnách výkopů se nám podařilo identifikovat 57 objektů od drobných jam až po rozsáhlé hliníky v délce 25 m. Osídlení zde bylo vázáno na mladší stupeň lineární keramiky (4), vypíchanou keramiku (1), MMK (Ib a Iib - 13), KNP (11 - v jednom nalezen typ Retz - Křepice), KK (3), kultura popelnicových polí (4) a 27 bylo nedatovatelných. Součet 63 objektů je dán tím, že v 6 případech byly starší objekty - hliníky narušeny mladšími jámami. Z nálezů zaujme mimo jiné keramika železovské skupiny lineární keramiky, nádoba vypíchané keramiky, zlomek nádoby se žlutou malbou na červeném podkladě, zlomek šálku typu Retz-Křepice s klikatkou provedenou hrubořezovou technikou doprovázený boilerázkou mísou a tzv. degenerovaným NP a soubor KNP jámy s lahví s límcem.

Rettungaktion am "Kostelní kopec" (Kirchenberg) in Opava-Jaktař (Bez. Opava). Im Raume des "Kostelní kopec" in Jaktař störte der Aushub für eine Wasserleitung zwei Siedlungsagglomerationen. In der nördlichen von diesen, oberhalb der Bahnstrecke Opava - Krnov untersuchten wir 17 Objekte, in folgende Zeitabschnitte datiert: jüngere Stufe der Linearkeramik und des Železovce-Typen (6 Objekte), TBK (1 - zerstörte ein Linearobj.), Urnenfelderkultur (1), 15. Jh. u. Z. (Graben), rezent (1), urgeschichtlich ohne eine nähere Datierungsmöglichkeit (8). In der westlichen, oberhalb des Flüsschens Velká, erfaßte der Aushub in einer Länge von 310 m 57 Objekte (Gruben und bis 25 m lange Lehmgruben) aus den Zeitabschnitten: jüngere Phase der Linearkeramik (4), der Stichbandkeramik (1), der MBK (Phase Ib und Iib - 13), TBK (11 - in einem Typ Retz-Křepice), BK (3), Urnenfelderkultur (4), nicht datierbare (27). In sechs Fällen waren die älteren Objekten durch jüngere gestört worden, was man im Terrain nicht unterscheiden konnte.

NOVÉ NÁLEZY Z MALÝCH HOŠTIC (okr. Opava)

JIŘÍ PAVELČÍK, Archeologický ústav ČSAV Brno

Při hloubení základové jámy na nároží Dolní ul. a ulice Svobody byly narušeny dva sídelní objekty. Lokalita se rozkládá cca 150 m severozápadně od místního nádraží a 50 m severně od východního z mostů železniční trati Opava-Hlučín. Zaujímá prvou levobřežní terasu Opavy a nezamrzajícího potoka Teplička. Osady, z nichž jsme zachytili jeden objekt datovaný do období KNP až KK I a druhý do období kultury popelnicových polí, jsou zde vázány na rozsáhlou sprašovou návěj.

Neue Befunde aus Malé Hoštice (Bez. Opava). Beim Aushub des Fundamentgräbchens auf der Ecke der Straße Svobodova und Dolní wurde zwei Objekte zerstört. Das eine gehört in das Äneolithikum und das zweite zur Urnenfelderkultur.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1991

<i>Vydává:</i>	Archeologický ústav Akademie věd ČR Brno Královopolská 147
<i>Odpovědný redaktor:</i>	Dr. Jaroslav Tejral
<i>Redakce:</i>	Dr. Eduard Droberjar (vedoucí redaktor) Dr. Lumír Poláček, Dagmar Vorlíčková
<i>Překlady:</i>	Dr. R. Tichý, E. Tichá
<i>Kresby:</i>	A. Krechlerová a autoři příspěvků
<i>Na titulním listě:</i>	germánská miska ze 2. stol. z Dubňan
<i>Tisk:</i>	Tiskárna Gloria, Rosice u Brna
<i>Evidenční číslo:</i>	ÚVTEI-73332
<i>Vydáno jako rukopis:</i>	450 kusů